

Vier verpleegkundig specialismen erkend

Minister Klink heeft ingestemd met de komst van vier verpleegkundig specialismen. Een vijfde specialisme – op het gebied van de geestelijke gezondheidszorg - is in voorbereiding. De verpleegkundig specialist is een feit.

In de *Staatscourant* van 6 februari 2009 heeft de minister van VWS meegedeeld dat hij vier verpleegkundig specialistentitels wettelijk heeft erkend zoals bedoeld in artikel 14 van de wet BIG. Het gaat om specialismen op het gebied van somatische aandoeningen: preventieve zorg, acute zorg, intensieve zorg en chronische zorg. De erkenningaanvraag is ingediend door het College Specialismen Verpleegkunde (CSV), dat naast het aanwijzen van specialismen tot taak heeft de regels voor opleiding, registratie en herregistratie van specialisten en de erkenningseisen van opleidingsinstellingen en opleiders vast te stellen.

De verpleegkundig specialist

Een verpleegkundig specialist is een verpleegkundige met een ministerieel erkende aanvullende opleiding (HBO-master) en ervaring op het niveau van expert. De specialist wordt ingezet voor een omschreven groep patiënten. Naast de vier hoofdtaken van een verpleegkundige (bevorderen van gezondheid, voorkomen van ziekte, herstellen van gezondheid en verlichten van het lijden) richt een verpleegkundig specialist zich op de ziekte zelf, binnen haar eigen deskundigheidsgebied. Zij of hij heeft een behandelrelatie met patiënten, is verantwoordelijk voor de werkzaamheden die zij daarbinnen verricht en legt indien nodig verantwoording af aan collega's, artsen en leidinggevenden.

Registratie

Met de wettelijke erkenning van de specialisten kan de registratie van verpleegkundig specialisten van start gaan. Op 26 maart 2009 heet minister Klink daartoe de eerste verpleegkundigen welkom op zijn ministerie. Om zich te kunnen inschrijven als verpleegkundig specialist moet de verpleegkundige als artikel 3 beroepsbeoefenaar volgens de wet BIG geregistreerd zijn en een geaccrediteerde masteropleiding hebben gevolgd. De inschrijving verloopt via de Registratiecommissie Specialismen Verpleegkunde (RSV). De RSV er-

kent ook opleiders en opleidingsinstellingen. Inmiddels is duidelijk geworden dat de hogescholen waar de opleiding Master Advanced Nursing Practice gegeven wordt, in het geheel niet enthousiast zijn over de huidige regeling en organisatie van het verpleegkundig specialisme. Met name de kosten en de arbeidsintensieve taken voor de opleidingsinstellingen en de praktijkleerplaatsen stuiten op weerstand. Tevens vindt men dat een en ander op te korte termijn verwezenlijkt moet worden.

De hogescholen hebben de HBO-raad gevraagd zich over deze problematiek te verstaan met het College Specialismen Verpleegkunde.

Zie ook:

www.verpleegkundigspecialismen.nl

TvZ 2007, nr 10: Dossier Verpleegkundig specialist

TvZ 2008, nr. 7/8: Hoe word je verpleegkundig specialist?

Omschrijving van de vier specialismen

De generieke competenties zijn voor alle vier de specialismen hetzelfde: klinisch handelen, communicatie, samenwerking, organisatie, maatschappelijk handelen, kennis en wetenschap, professionaliteit. Hun deskundigheidsgebied is het zelfstandig verrichten van handelingen betrekking hebbend op hun deelgebied.

De verpleegkundig specialist preventief-somatisch

Kern van het deelgebied: Centraal staan primaire preventie en secundaire preventie van dreigende gezondheidsproblemen, het bevorderen van gezond gedrag en het signaleren van gezondheidsbedreigende factoren. Naast specifiek verpleegkundige en medische zorg is sprake van sociaal-maatschappelijke zorg.

Kritische beroepssituatie: Gezondheidsbescherming, gezondheidsbevordering, ziektepreventie

Doelgroep: · Kinderen 0-19 jaar en hun ouders (screening, vaccinaties)

- Volwassenen 19 jaar-overlijden: gericht op niet roken, bewegen, gezond eten
- Risicogroepen voor bijvoorbeeld hart- en vaatziekten, kanker, astma en COPD, diabetes, psychische klachten, klachten van het bewegingsapparaat
- prioriteitsdoelgroepen: jongeren, lager opgeleiden en ouderen

De verpleegkundig specialist acuut-somatisch

Kern van het deelgebied: Centraal staat voorkomen en behandelen van acute, levensbedreigende situaties. De medische zorg is hierin voorwaardelijk.

Kritische beroepssituatie: Triage, stabiliseren

Doelgroep: · Mensen met een (levens)bedreigende aandoening

- Geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen

De verpleegkundig specialist intensief-somatisch

Kern van het deelgebied: De ziekte, de behandeling van de ziekte en de consequenties van de ziekte voor het directe functioneren staan centraal. Bij deze zorgcategorie is per definitie sprake van sterke invloed van medische zorg en therapeutische interventies op de aard van de verpleegkundige zorg.

Kritische beroepssituatie: ICD-dominant, genezing

Doelgroep: Mensen met somatische aandoeningen in de behandel fase

De verpleegkundig specialist chronisch-somatisch

Kern van het deelgebied: Kwaliteit van leven, tertiaire preventie, omgaan met de handicaps en sociale inclusie staan centraal. Verpleegkundige zorg speelt een grote rol en de medische zorg en therapeutische hulp worden vooral ondersteunend en voorwaardelijk aan eerstgenoemde ingezet.

Kritische beroepssituatie: ICF-dominant, kwaliteit van leven

Doelgroep: Mensen met lichamelijke handicaps, mensen met chronische ziekten zoals diabetes, hartfalen, COPD, ouderen met leeftijdsverwante problematiek, ouderen met niet specifiek geriatrische aandoeningen zoals overgewicht, gevolgen van een hartinfarct en een beroerte, artrose, kanker en reumatoïde artritis